II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van een Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en (*) betreffende samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma

(91/C 127/03)

COM(91) 128 def.

(Door de Commissie ingediend op 30 april 1991)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en inzonderheid op artikel 235,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Overwegende dat de Raad bij Besluit 87/327/EEG (1) het communautaire actieprogramma inzake de mobiliteit van studenten (Erasmus) heeft goedgekeurd en bij Besluit 89/663/EEG (2) heeft gewijzigd;

Overwegende dat de Raad op 5 november 1990 de Commissie heeft gemachtigd krachtens specifieke onderhandelingsrichtsnoeren met de EVA-landen en Liechtenstein te onderhandelen over bilaterale overeenkomsten die tot doel hebben samenwerking tot stand te brengen op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma;

Overwegende dat een samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en (*) uit de aard der zaak een verrijking vormt voor de impact van het Erasmus-programma waardoor de interuniversitaire samenwerking wordt uitgebreid en het peil van de vaardigheden van het menselijke potentieel in Europa wordt verhoogd,

BESLUIT:

Artikel 1

De Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en (*) betreffende samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma wordt hierbij namens de Gemeenschap goedgekeurd.

De tekst van de Overeenkomst is bij dit besluit gevoegd.

Artikel 2

De Voorzitter van de Raad draagt zorg voor de kennisgeving als bedoeld in artikel 13 van de Overeenkomst.

(*) het Koninkrijk Noorwegen/het Koninkrijk Zweden/de Republiek Oostenrijk/de Republiek Finland/de Republiek IJsland/de Zwitserse Bondsstaat/het Vorstendom Liechtenstein

(1) PB nr. L 166 van 25. 6. 1987, blz. 20.

(2) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 23.

Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en (1) inzake samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma

DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP,

hierna „de Gemeenschap" te noemen,

en

(1)

hierna „(2)" te noemen,

beide hierna aan te duiden als „overeenkomstsluitende partijen",

Overwegende dat de Gemeenschap het communautaire actieprogramma betreffende de mobiliteit van studenten, hierna „Erasmus" te noemen, heeft goedgekeurd;

Overwegende dat de overeenkomstsluitende partijen beide belang hebben bij samenwerking op dit gebied als onderdeel van een ruimere samenwerking tussen de Gemeenschap en de EVA-landen op het gebied van onderwijs en opleiding, met als doel het leveren van een bijdrage aan een dynamische en homogene ontwikkeling op dit gebied;

Overwegende dat in het bijzonder een Samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeenschap en ..., bedoeld om de in het Erasmus-programma vastgestelde doelstellingen na te streven, binnen een interuniversitair samenwerkingsnetwerk waarbij de Gemeenschap en de EVA-landen als geheel zijn betrokken, door haar aard het effect van de acties van het Erasmus-programma vergroot, hetgeen bij voorbeeld tot hogere vakbekwaamheidsniveaus van de menselijke hulpbronnen in de Gemeenschap en ... leidt;

Overwegende dat de overeenkomstsluitende partijen bijgevolg verwachten wederzijds voordeel te ontlenen aan de deelname van ... aan Erasmus;

Overwegende dat een succesvolle samenwerking op dit gebied een algehele bereidheid van beide partijen veronderstelt om aanvullende inspanningen te leveren ter verbetering van de mobiliteit van studenten,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

Er wordt samenwerking tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en ... inzake interuniversitaire samenwerking en mobiliteit in het kader van de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma. De actiepunten van het Erasmus-programma zijn in bijlage I uiteengezet.

Artikel 2

Voor deze Overeenkomst zal de term „universiteit" gebruikt worden voor alle soorten instellingen voor postsecundair onderwijs en postsecundaire opleiding waar, in voorkomend geval in het kader van een voortgezette opleiding, kwalificaties of diploma's op dat niveau kunnen worden behaald ongeacht de onderscheiden benamingen die daaraan in de Lid-Staten van de overeenkomstsluitende partijen worden gegeven.

Studenten die aan deze instellingen zijn ingeschreven, komen, onafhankelijk van de studierichting, in aanmerking voor steun in het kader van het Erasmus-programma tot het doctoraalniveau, op voorwaarde dat de studieperiode aan de gastuniversiteit past in het leerplan van de universiteit van herkomst van de student en in zijn of haar beroepsopleiding.

Het Erasmus-programma subsidieert geen ontwikkelingsactiviteiten inzake onderzoek en technolgie.

Artikel 3

Tenzij in dit artikel anders wordt bepaald, hebben verwijzingen naar Lid-Staten van de Gemeenschap in bijlage I van deze Overeenkomst voor de toepassing van deze Overeenkomst ook betrekking op ...

Wat de verschillende actiepunten van het Erasmus-programma betreft, zal de deelname van universiteiten uit ... aan Erasmus-activiteiten onderworpen zijn aan de volgende voorwaarden en regels:

1. Actie 1 — Oprichting en werkwijze van een Europees universitair netwerk

   De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst, onder actie 1.

   1) Universiteiten uit ... kunnen formeel deelnemen aan interuniversitaire samenwerkingsprogramma's (IPS's) en hiervoor financiële ondersteuning verkrijgen. Ten einde een netwerk voor interuniversitaire samenwerking op te zetten tussen de Ge-

(1) het Koninkrijk Noorwegen/het Koninkrijk Zweden/de Republiek Oostenrijk/de Republiek Finland/de Republiek IJsland/de Zwitserse Bondsstaat

(2) Noorwegen/Zweden/Oostenrijk/Finland/IJsland/Zwitserland

meenschap en ... zal prioriteit worden gegeven aan multilaterale ISP's. Overeenkomstig dit principe dienen bij de ISP's universiteiten uit ten minste twee Lid-Staten van de Gemeenschap te worden betrokken. In het eerste jaar dat deze Overeenkomst van kracht is, kunnen ISP's waarbij een of meer universiteiten uit ten minste één Lid-Staat van de Gemeenchap betrokken zijn, echter bij wijze van uitzondering in aanmerking komen voor financiële ondersteuning.

2) Activiteiten uit hoofde van actie 1 die uitsluitend plaatsvinden tussen universiteiten uit ... en uit EVA-landen, komen niet in aanmerking voor financiële hulp, zelfs niet wanneer dergelijke landen inzake het Erasmus-programma een Samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten met de Gemeenschap.

3) Onder de in 1) en 2) omschreven omstandigheden kunnen universiteiten uit ... op dezelfde wijze als universiteiten uit Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

2. Actie 2 — Stelsel van Erasmus-studiebeurzen

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst, onder actie 2.

1) Erasmus-studiebeurzen kunnen worden toegewezen aan studenten uit ..., ten einde deze de gelegenheid te geven een studieperiode te vervullen in een Lid-Staat van de Gemeenschap en vice versa. Dergelijke studenten dienen staatsburger van een der Lid-Staten van de Gemeenschap of ... te zijn, of permanent in een van de Lid-Staten van de Gemeenschap of ... woonachtig te zijn. Er worden geen studiebeurzen toegekend aan studenten uit ... die een studieperiode in een ander EVA-land (of vice versa) willen vervullen, zelfs niet wanneer dat land inzake het Erasmus-programma een Samenwerkingsovereenkomst met de Gemeenchap heeft gesloten.

2) De Erasmus-studiebeurzen voor studenten afkomstig van universiteiten in ... zullen worden beheerd door de bevoegde instanties in ..., die voor dit doel zullen worden aangewezen door ...

3) Onder de in 1) en 2) beschreven omstandigheden kunnen universiteitsstudenten uit ... op dezelfde wijze als universiteitsstudenten uit de Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor de maatregelen die in bijlage I van deze Overeenkomst onder actie 2 worden vermeld.

3. Actie 3 — Maatregelen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van diploma's en studieperioden

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst, onder actie 3.

Relevante instellingen en lichamen in ... kunnen op dezelfde wijze als soortgelijke instellingen en lichamen in Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden deelnemen aan en in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

4. Actie 4 — Aanvullende maatregelen om de mobiliteit van studenten in de Gemeenschap te bevorderen

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst, onder actie 4.

Relevante instellingen en lichamen in ... kunnen op dezelfde wijze als soortgelijke instellingen en lichamen in Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden deelnemen aan en in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

Artikel 4

1. ... zal, vanaf het kalenderjaar waarin deze Overeenkomst in werking treedt tot en met het kalenderjaar waarin het laatste universitaire actiejaar uit hoofde van deze Overeenkomst begint, een jaarlijkse bijdrage leveren aan de financiering van het Erasmus-programma.

2. Deze jaarlijkse financiële bijdrage van ... wordt bepaald in verhouding tot het totale jaarlijkse budget voor het Erasmus-programma.

3. De verdeelsleutel voor de bijdragen van ... vloeit voort uit de verhouding tussen het bruto binnenlands produkt (BBP) van ... tegen marktprijzen en de som van de bruto binnenlandse produkten tegen marktprijzen van de Lid-Staten van de Gemeenschap en ... Deze verhouding zal jaarlijks worden berekend aan de hand van de meest recente statistische gegevens van de OESO.

4. Aan het begin van ieder jaar stelt de Commissie ... in kennis van het bedrag aan kredieten dat met betrekking tot het Erasmus-programma voor dat jaar beschikbaar is. Aanpassingen van dit bedrag in de loop van het jaar zullen door de Commissie aan ... worden meegedeeld.

5. Naast de jaarlijkse bijdrage die in lid 1 wordt genoemd, dient ... op zijn laatst bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een bijdrage in de aanloopkosten te leveren ter hoogte van ... ecu, zulks om de kosten te dekken van voorafgaande voorbereidende werkzaamheden die door de Commissie zijn uitgevoerd in verband met de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst.

6. De regels volgens welke de financiële bijdrage van ... aan de ontwikkeling van het Erasmus-programma wordt vastgesteld, worden beschreven in bijlage II van deze Overeenkomst.

Artikel 5

Behoudens de speciale in artikel 4 vermelde vereisten betreffende deelname door universiteiten uit ..., zijn de termijnen en voorwaarden voor de indiening en beoordeling van de aanvragen en de termijnen en voorwaarden voor de gunning en sluiting van contracten in het kader van het Erasmus-programma dezelfde als die welke van toepassing zijn op universiteiten uit de Gemeenschap.

Artikel 6

1. Hierbij wordt een Gemengd Comité opgericht.

2. Het Comité is verantwoordelijk voor de correcte tenuitvoerlegging van de onderhavige Overeenkomst.

3. De vertegenwoordiger van de Gemeenschap neemt passende stappen om te zorgen voor coördinatie tussen de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en de door de Gemeenschap met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma genomen besluiten.

4. Met het oog op de correcte tenuitvoerlegging van de Overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen informatie uit en plegen zij op verzoek van een der partijen in het Comité overleg.

5. Het Comité brengt, voor zover deze adviezen van belang zijn voor de deelname van ..., adviezen uit en werkt richtsnoeren uit met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma.

6. Het Comité keurt zijn reglement van orde goed.

7. Het Comité bestaat uit vertegenwoordigers van de Gemeenschap enerzijds, en uit vertegenwoordigers van ... anderzijds.

8. Het Comité neemt zijn besluiten in onderlinge overeenstemming.

9. Het Comité vergadert op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen, overeenkomstig de in het reglement van orde vastgestelde voorwaarden.

Artikel 7

Alle besluiten betreffende de selectie van de in bijlage I (acties 1, 3 en 4) omschreven diverse soorten projecten worden door de Commissie van de Europese Gemeenschappen genomen.

Beslissingen inzake de toekenning van Erasmus-studiebeurzen aan studenten afkomstig van ... universiteiten (actie 2) worden genomen door de bevoegde instanties in ..., zulks in nauwe samenwerking met de deelnemende universiteiten. Met het oog hierop zal de Commissie van de Europese Gemeenschappen de bovengenoemde bevoegde instanties voorzien van richtsnoeren.

Artikel 8

De overeenkomstsluitende partijen stellen pogingen in het werk om het vrije verkeer en verblijf te vergemakkelijken van studenten, docenten en administrateurs die in ... en in de Gemeenschap deelnemen aan onder de Overeenkomst vallende activiteiten.

Artikel 9

... levert de Commissie een bijdrage waarin de nationale door ... genomen maatregelen zijn omschreven, die is bedoeld om de Commissie bij te staan bij de opstelling van het jaarverslag over het Erasmus-programma en bij de opstelling van een verslag over de ervaring die is opgedaan bij de uitvoering van dit programma. ... zal een afschrift ontvangen van deze verslagen.

Artikel 10

Met betrekking tot de aanvraagprocedure, de contracten en in te dienen verslagen en andere administratieve regelingen voor het Erasmus-programma worden de gebruikte talen beperkt tot de officiële talen van de Gemeenschap.

Artikel 11

Deze Overeenkomst is van toepassing enerzijds op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden en anderzijds op het grondgebied van ...

Artikel 12

1. Deze Overeenkomst wordt gesloten voor een periode van vijf academische jaren, volgend op haar inwerkingtreding. Zij kan, na overeenstemming tussen de overeenkomstsluitende partijen, met een nieuwe periode van vijf jaar worden verlengd. Vóór het einde van het derde academische jaar sinds haar inwerkingtreding zal deze Overeenkomst opnieuw worden bezien.

2. Mocht de Gemeenschap het Erasmus-programma herzien, dan kan opnieuw over de Overeenkomst worden onderhandeld of kan zij worden beëindigd. ... zal binnen één week na goedkeuring daarvan door de Gemeenschap op de hoogte worden gebracht van de juiste inhoud van het herziene programma. De overeenkomstsluitende partijen delen elkaar binnen drie maanden na het besluit van de Gemeenschap mede of heronderhandeling over dan wel beëindiging van de Overeenkomst wordt overwogen. In geval van beëindiging ervan zal over de praktische regelingen voor de afhandeling van de uitstaande verplichtingen tussen de overeenkomstsluitende partijen worden onderhandeld.

3. Iedere overeenkomstsluitende partij kan te allen tijde om herziening van de Overeenkomst verzoeken. Daartoe dient het een met redenen omkleed verzoek aan de andere overeenkomstsluitende partij voor te leggen. De overeenkomstsluitende partijen kunnen het Gemengd Comité opdracht verlenen dit verzoek te bestuderen en zonodig hun aanbevelingen te doen, in het bijzonder met het oog op het aanknopen van onderhandelingen.

Artikel 13

Deze Overeenkomst dient door de overeenkomstsluitende partijen te worden goedgekeurd overeenkomstig de voor hen geldende procedures. Op voorwaarde dat de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de daartoe vereiste procedures, zal de Overeenkomst van kracht worden op de eerste dag van de tweede maand die op een dergelijke kennisgeving volgt. Indien evenwel een dergelijke kennisgeving niet vóór het einde van september van een bepaald jaar heeft plaatsgevonden, zullen de bepalingen van de Overeenkomst pas van kracht worden vanaf het tweede academische jaar dat op een dergelijke kennisgeving volgt.

Artikel 14

Deze Overeenkomst zal worden opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Griekse, de Italiaanse, de Portugese, de Spaanse en de ... taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

BIJLAGE I

ACTIE 1

Oprichting en werkwijze van een Europees universitair netwerk

1. De Gemeenschap zal voortgaan met het ontwikkelen van het Europese universitair netwerk dat is opgericht in het kader van het Erasmus-programma ter bevordering van studentenuitwisseling in de Gemeenschap.

   Het Europees universitair netwerk zal bestaan uit de universiteiten die in het kader van het Erasmusprogramma overeenkomsten hebben gesloten en programma's georganiseerd voor de uitwisseling van studenten en docenten met universiteiten van andere Lid-Staten en die er zorg voor dragen dat de vervulde studieperioden buiten de eigen universiteit volledig worden erkend.

   Het hoofddoel van overeenkomsten tussen universiteiten is universiteitsstudenten de gelegenheid te geven een volledig erkende studieperiode in ten minste één andere Lid-Staat te volgen als integrerend onderdeel van hun studie voor diploma of academische kwalificatie. Deze gemeenschappelijke programma's kunnen zo nodig een geïntegreerde periode van voorbereiding op een vreemde taal omvatten, evenals samenwerking tussen docenten en administratief personeel ten einde de nodige voorwaarden te scheppen voor de uitwisseling van studenten en voor de wederzijdse erkenning van in het buitenland vervulde studietijdvakken. Zo mogelijk moet in het land van oorsprong van de student een begin worden gemaakt met de voorbereiding op de vreemde taal, alvorens hij naar het buitenland vertrekt.

   Prioriteit zal worden gegeven aan programma's die een geïntegreerde en volledig erkende studieperiode in een andere Lid-Staat omvatten. Voor ieder gemeenschappelijk studieprogramma zal elke deelnemende universiteit steun ontvangen van maximaal 25 000 ecu per jaar, voor een periode van maximaal drie jaar in eerste instantie, met de mogelijkheid van periodieke herziening.

2. Er zal tevens steun worden verleend voor uitwisseling van docenten met het oog op de uitvoering van geïntegreerde onderwijsopdrachten in andere Lid-Staten.

3. Er zal tevens steun worden verleend voor gezamenlijke projecten inzake ontwikkeling van studieprogramma's tussen universiteiten in verschillende Lid-Staten als middel om de academische erkenning te vergemakkelijken en via uitwisseling van ervaringen bij te dragen tot het proces van vernieuwing en verbetering van cursussen in de gehele Gemeenschap.

4. Daarenboven zal tot een bedrag van 20 000 ecu steun worden verleend aan universiteiten die intensieve onderwijsprogramma's van korte duur organiseren waarbij studenten uit verschillende Lid-Staten betrokken zijn. Deze actie zal een aanvullend karakter hebben.

5. De Gemeenschap zal eveneens steun verlenen voor studiebezoeken van docenten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel van universiteiten aan andere Lid-Staten, ten einde hen in staat te stellen samen met universiteiten van die Lid-Staten geïntegreerde studieprogramma's op te stellen en om hun wederzijdse kennis van de opleidingsaspecten van de hoger-onderwijssystemen in de overige Lid-Staten te verbeteren. Tevens zullen er beurzen beschikbaar worden gesteld om docenten in de gelegenheid te stellen een reeks gespecialiseerde colleges in diverse Lid-Staten te geven.

ACTIE 2

Stelsel van Erasmus-studiebeurzen

1. De Gemeenschap zal voortgaan met de ontwikkeling van een stelsel voor rechtstreekse financiële steun aan universiteitsstudenten, zoals omschreven in artikel 1, lid 2, van Besluit 87/327/EEG, die een studieperiode in een andere Lid-Staat vervullen. Bij de vaststelling van de totale uitgaven voor respectievelijk de acties 1 en 2 zal de Gemeenschap het aantal studenten in aanmerking nemen die binnen het Europees universitair netwerk, naarmate dit zich ontwikkelt, zullen worden uitgewisseld.

2. De Erasmus-studiebeurzen worden beheerd door de bevoegde instanties in de Lid-Staten. In verband met de ontwikkeling van het Europees universitair netwerk wordt aan elke Lid-Staat een minimumbedrag van 200 000 ecu (ongeveer 100 beurzen) toegewezen; de toewijzing van het resterende bedrag aan elke Lid-Staat wordt gebaseerd op het totale aantal universiteitsstudenten zoals omschreven in artikel 1, lid 2, op het totale aantal 18- tot 25-jarigen in elke Lid-Staat, op de gemiddelde kosten van de reis tussen het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit, alsmede op het verschil tussen de kosten van het levensonderhoud in het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit.

   Daarenboven zal de Commissie de nodige stappen nemen om te zorgen voor een evenwichtige deelneming van de verschillende studierichtingen, om rekening te houden met de vraag naar programma's en met de toevloed van studenten, alsmede om een aantal specifieke problemen op te lossen, met name de financiering van bepaalde beurzen die in verband met de structuur van de betrokken uitzonderlijke programma's, niet door nationale organen kunnen worden beheerd. De middelen die aan deze maatregelen worden besteed, mogen niet meer bedragen dan 5 % van de totale jaarlijkse begroting voor studiebeurzen.

3. De autoriteiten van de Lid-Staten welke beurzen toekennen, verstrekken beurzen tot een maximum van 5 000 ecu per student per verblijf van een jaar, onder de volgende voorwaarden:

   a) de studiebeurzen zijn bedoeld om de bijkomende kosten van mobiliteit te compenseren, dat wil zeggen reiskosten, eventueel noodzakelijke voorbereiding op de vreemde taal en hogere kosten van levensonderhoud in het gastland (in voorkomend geval met inbegrip van de extra kosten omdat de student buiten zijn eigen land woont). De studiebeurzen zijn niet bedoeld om de volledige kosten van studie in het buitenland te dekken;

   b) er zal prioriteit worden gegeven aan studenten die cursussen volgen welke deel uitmaken van het Europees universitair netwerk uit hoofde van actie 1, evenals aan studenten die deelnemen aan het voor de gehele Gemeenschap geldende Europese puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) uit hoofde van actie 3. Beurzen kunnen tevens worden verleend voor andere studenten die cursussen volgen en voor wie buiten het netwerk bijzondere regelingen zijn getroffen in een andere Lid-Staat, mits zij voldoen aan de maatstaven om voor subsidie in aanmerking te komen;

   c) studiebeurzen zullen alleen worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat doorgebrachte studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit van oorsprong van de student. Beurzen kunnen echter bij wijze van uitzondering worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat door te brengen studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit in de Lid-Staat welke de graad verleent, mits deze regeling deel uitmaakt van een overeenkomst tussen universiteiten die uit hoofde van actie 1 wordt gesteund;

   d) er wordt door de gastuniversiteiten geen collegegeld gevraagd van de studenten uit andere Lid-Staten; in voorkomend geval blijven de bursalen collegegeld betalen aan de universiteit van hun eigen land;

   e) studiebeurzen worden toegekend voor een significante periode van academische studie in een andere Lid-Staat van drie maanden tot een volledig academisch jaar of, in het geval van sterk geïntegreerde

programma's, tot meer dan 12 maanden. Studiebeurzen worden normaliter niet toegekend voor het eerste universitaire studiejaar;

f) alle beurzen of leningen waarover studenten in hun eigen land kunnen beschikken zullen volledig worden doorbetaald tijdens hun periode van studie aan de gastuniversiteit waarvoor zij een Erasmus-beurs ontvangen.

ACTIE 3

Maatregelen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van diploma's en studieperioden

De Gemeenschap zal, in samenwerking met de bevoegde instanties in de Lid-Staten, de volgende acties ondernemen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van in een andere Lid-Staat behaalde diploma's en vervulde studieperioden:

1. maatregelen ter bevordering van een voor de gehele Gemeenschap geldend Europees puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) op experimentele en vrijwillige basis, op grond waarvan aan studenten die hoger onderwijs of een hogere opleiding volgen of hebben voltooid punten kunnen worden toegekend voor een dergelijke opleiding aan universiteiten in andere Lid-Staten. Een beperkt aantal beurzen van maximaal 20 000 ecu per jaar zal aan de aan dit systeem deelnemende universiteiten worden toegekend;

2. maatregelen ter bevordering van de uitwisseling in de gehele Gemeenschap van informatie betreffende de academische erkenning van in een andere Lid-Staat verworven diploma's en doorgebrachte studieperioden, met name door de verdere ontwikkeling van het communautaire netwerk van nationale informatiecentra inzake de academische erkenning van diploma's en studieperioden; aan de centra zullen jaarlijkse toelagen tot 20 000 ecu worden toegekend om gegevensuitwisseling te vergemakkelijken, met name door middel van een geautomatiseerd stelsel van gegevensverwerking.

ACTIE 4

Aanvullende maatregelen om de mobiliteit van studenten in de Gemeenschap te bevorderen

1. De aanvullende maatregelen zijn bestemd voor de financiering van:

   — steun aan verenigingen en consortia van universiteiten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel of studenten die op Europees niveau actief zijn, met name ten einde initiatieven op specifieke opleidingsgebieden beter bekend te maken in de hele Gemeenschap;

   — publikaties met het doel meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden om in andere Lid-Staten te studeren en te doceren of om de aandacht te vestigen op belangrijke ontwikkelingen en innoverende modellen voor de samenwerking tussen universiteiten in de hele Gemeenschap;

   — andere initiatieven ter bevordering van de samenwerking tussen universiteiten op het gebied van beroepsopleiding binnen de Gemeenschap;

   — maatregelen ter vergemakkelijking van de verspreiding van informatie betreffende het Erasmus-programma;

   — Erasmus-prijzen van de Europese Gemeenschap, toe te kennen aan studenten, personeelsleden, universiteiten of Erasmus-projecten die een opmerkelijke bijdrage hebben geleverd tot de ontwikkeling van de interuniversitaire samenwerking binnen de Gemeenschap.

2. De kosten van maatregelen uit hoofde van actie 4 bedragen niet meer dan 5 % van de jaarlijkse kredieten voor het Erasmus-programma.

BIJLAGE II

Financiële bepalingen

Artikel 1

Het op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen toepasselijke Financieel Reglement is met name op het beheer van de kredieten van toepassing.

Artikel 2

Aan het begin van elk jaar of wanneer het Erasmus-programma zodanig wordt herzien dat dit een toename inhoudt van het bedrag dat voor de tenuitvoerlegging ervan nodig wordt geacht, vraagt de Commissie van ... de middelen op die overeenkomen met zijn bijdrage tot de kosten in het kader van de Overeenkomst.

Deze bijdrage wordt uitgedrukt in ecu en gestort op een bankrekening van de Commissie in ecu.

... stort zijn bijdrage in de jaarlijkse kosten van de Overeenkomst overeenkomstig de opvraging van de middelen en uiterlijk één maand na versturing van deze opvraging. Elke vertraging door storting van de bijdrage geeft aanleiding tot het betalen door ... vanaf de vervaldatum van rente op het nog uitstaande bedrag. De rentevoet komt overeen met het percentage dat door het Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking (EFMS) voor de maand van de vervaldatum wordt toegepast op ecu-transacties (1), verhoogd met 1,5 procentpunt.

(1) Dit percentage wordt maandelijks in de C-reeks van het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt.

Voorontwerp voor de uitwisseling van brieven te ondertekenen naar aanleiding van de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland tot vaststelling van de samenwerkingsvoorwaarden op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma

Brief nr. 1 (te ondertekenen door IJsland)

(Aanhef nog in te vullen)

Hiermee bevestig ik namens de Republiek IJsland onze afspraak dat het totale bedrag toe te kennen aan IJsland onder actie 2 van het Erasmus-programma voorlopig niet het minimum zal overschrijden zoals dat bepaald wordt in punt 2 van actie 2 in bijlage I van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland tot vaststelling van de samenwerkingsvoorwaarden op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma. Er werd echter afgesproken dat deze situatie herzien zal worden door het Gemengd Comité zoals voorzien in de Overeenkomst.

(Slot nog in te vullen)

Brief nr. 2 (te ondertekenen door de Gemeenschap)

(Aanhef nog in te vullen)

Namens de Gemeenschap bevestig ik goede ontvangst van uw brief van . . . met volgende tekst:

(citaat)

Ik bevestig namens de Gemeenschap dat de inhoud ervan overeenstemt met de manier waarop wij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland tot vaststelling van de samenwerkingsvoorwaarden op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van het Erasmus-programma interpreteren.

(Slot nog in te vullen)

Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Vorstendom Liechtenstein inzake samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding in het kader van de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma

DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

hierna „de Gemeenschap" te noemen, en

HET VORSTENDOM LIECHTENSTEIN,

hierna „Liechtenstein" te noemen

beide hierna aan te duiden als „overeenkomstsluitende partijen",

Overwegende dat de Gemeenschap het communautaire actieprogramma betreffende de mobiliteit van studenten, hierna „Erasmus" te noemen, heeft goedgekeurd;

Overwegende dat de overeenkomstsluitende partijen beide belang hebben bij samenwerking op dit gebied als onderdeel van een ruimere samenwerking tussen de Gemeenschap en de EVA-landen op het gebied van onderwijs en opleiding, met als doel het leveren van een bijdrage aan een dynamische en homogene ontwikkeling op dit gebied;

Overwegende dat in het bijzonder een Samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeenschap en Liechtenstein, bedoeld om de in het Erasmus-programma vastgestelde doelstellingen na te streven, binnen een interuniversitair samenwerkingsnetwerk waarbij de Gemeenschap en de EVA-landen als geheel zijn betrokken, door haar aard het effect van de acties van het Erasmus-programma vergroot, hetgeen bij voorbeeld tot hogere vakbekwaamheidsniveaus van de menselijke hulpbronnen in de Gemeenschap en Liechtenstein leidt;

Overwegende dat de overeenkomstsluitende partijen bijgevolg verwachten wederzijds voordeel te ontlenen aan de deelname van Liechtenstein aan Erasmus;

Overwegende dat een succesvolle samenwerking op dit gebied een algehele bereidheid van beide partijen veronderstelt om aanvullende inspanningen te leveren ter verbetering van de mobiliteit van studenten,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

Er wordt samenwerking tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en Liechtenstein inzake interuniversitaire samenwerking en mobiliteit in het kader van de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma. De actiepunten van het Erasmus-programma zijn in bijlage I uiteengezet.

Artikel 2

Voor deze Overeenkomst zal de term „universiteit" gebruikt worden voor alle soorten instellingen voor postsecundair onderwijs en postsecundaire opleiding waar, in voorkomend geval in het kader van een voortgezette opleiding, kwalificaties of diploma's op dat niveau kunnen worden behaald ongeacht de onderscheiden benamingen die daaraan in de Lid-Staten van de overeenkomstsluitende partijen worden gegeven.

Studenten die aan deze instellingen zijn ingeschreven, komen, onafhankelijk van de studierichting, in aanmerking voor steun in het kader van het Erasmus-programma tot het doctoraalniveau, op voorwaarde dat de studieperiode aan de gastuniversiteit past in het leerplan van de universiteit van herkomst van de student en in zijn of haar beroepsopleiding.

Het Erasmus-programma subsidieert geen ontwikkelingsactiviteiten inzake onderzoek en technologie.

Artikel 3

Tenzij in dit artikel anders wordt bepaald, hebben verwijzingen naar Lid-Staten van de Gemeenschap in bijlage I van deze Overeenkomst voor de toepassing van deze Overeenkomst ook betrekking op Liechtenstein.

Wat de verschillende actiepunten van het Erasmus-programma betreft, zal de deelname van universiteiten uit Liechtenstein aan Erasmus-activiteiten onderworpen zijn aan de volgende voorwaarden en regels:

1. Actie 1 — Oprichting en werkwijze van een Europees universitair netwerk

   De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst, onder actie 1.

   1) Universiteiten uit Liechtenstein kunnen formeel deelnemen aan interuniversitaire samenwerkingsprogramma's (ISP's) en hiervoor financiële ondersteuning verkrijgen. Ten einde een netwerk voor interuniversitaire samenwerking op te zetten tussen de Gemeenschap en Liechtenstein, zal prioriteit worden gegeven aan multilaterale ISP's. Overeenkomstig dit principe dienen bij de ISP's universiteiten uit ten minste twee Lid-Staten van de Gemeenschap te worden betrokken. In het eerste jaar

dat deze Overeenkomst van kracht is, kunnen ISP's waarbij een of meer universiteiten uit ten minste één Lid-Staat van de Gemeenschap betrokken zijn, echter bij wijze van uitzondering in aanmerking komen voor financiële ondersteuning.

2) Activiteiten uit hoofde van actie 1 die uitsluitend plaatsvinden tussen universiteiten uit Liechtenstein en uit EVA-landen, komen niet in aanmerking voor financiële hulp, zelfs niet wanneer dergelijke landen inzake het Erasmus-programma een Samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten met de Gemeenschap.

3) Onder de in 1) en 2) omschreven omstandigheden kunnen universiteiten uit Liechtenstein op dezelfde wijze als universiteiten uit Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

2. Actie 2 — Stelsel van Erasmus-studiebeurzen

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst onder actie 2.

Het minimumbedrag bedoeld in actie 2, punt 2, zal echter in het geval van Liechtenstein worden vastgesteld op 6 000 ecu.

1) Erasmus-studiebeurzen kunnen worden toegewezen aan studenten uit Liechtenstein, ten einde deze de gelegenheid te geven een studieperiode te vervullen in een Lid-Staat van de Gemeenschap en vice versa. Dergelijke studenten dienen staatsburger van een der Lid-Staten van de Gemeenschap of Liechtenstein te zijn, of permanent in een van de Lid-Staten van de Gemeenschap of Liechtenstein woonachtig te zijn. Er worden geen studiebeurzen toegekend aan studenten uit Liechtenstein die een studieperiode in een ander EVA-land (of vice versa) willen vervullen, zelfs niet wanneer dat land inzake het Erasmus-programma een Samenwerkingsovereenkomst met de Gemeenschap heeft gesloten.

2) De Erasmus-studiebeurzen voor studenten afkomstig van universiteiten in Liechtenstein zullen worden beheerd door de bevoegde instanties in Liechtenstein, die voor dit doel zullen worden aangewezen door Liechtenstein.

3) Onder de in 1) en 2) beschreven omstandigheden kunnen universiteitsstudenten uit Liechtenstein op dezelfde wijze als universiteitsstudenten uit de Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor de maatregelen die in bijlage I van deze Overeenkomst onder actie 2 worden vermeld.

3. Actie 3 — Maatregelen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van diploma's en studieperioden.

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst onder actie 3.

Relevante instellingen en lichamen in Liechtenstein kunnen op dezelfde wijze als soortgelijke instellingen en lichamen in Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden deelnemen aan en in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

4. Actie 4 — Aanvullende maatregelen om de mobiliteit van studenten in de Gemeenschap te bevorderen.

De inhoud en doelstellingen van deze actie zijn vermeld in bijlage I van deze Overeenkomst onder actie 4.

Relevante instellingen en lichamen in Liechtenstein kunnen op dezelfde wijze als soortgelijke instellingen en lichamen in Lid-Staten van de Gemeenschap en onder dezelfde voorwaarden deelnemen aan en in aanmerking komen voor de maatregelen die in deze actie worden vermeld.

Artikel 4

1. Liechtenstein zal, vanaf het kalenderjaar waarin deze Overeenkomst in werking treedt tot en met kalenderjaar waarin het laatste universitaire actiejaar uit hoofde van deze Overeenkomst begint, een jaarlijkse bijdrage leveren aan de financiering van het Erasmus-programma.

2. Deze jaarlijkse financiële bijdrage van Liechtenstein wordt op jaarbasis bepaald in verhouding tot het totale jaarlijkse budget voor het Erasmus-programma.

Voor het eerste operationele jaar van deze Overeenkomst wordt de financiële bijdrage van Liechtenstein vastgesteld op 35 000 ecu. Volgende jaarlijkse bijdragen van Liechtenstein zullen in het kader van het Gemengd Comité worden vastgesteld.

Bedoelde bijdragen zullen echter ten minste gelijk zijn aan een bedrag dat proportioneel gerelateerd is aan de bijdrage van de Zwitserse Bondsstaat, berekend op grond van de respectieve bevolkingsgrootte van Liechtenstein en de Zwitserse Bondsstaat.

3. Aan het begin van ieder jaar stelt de Commissie Liechtenstein in kennis van het bedrag aan kredieten dat met betrekking tot het Erasmus-programma voor dat jaar beschikbaar is. Aanpassingen van dit bedrag in de loop van het jaar zullen door de Commissie aan Liechtenstein worden meegedeeld.

4. Naast de jaarlijkse bijdrage die in lid 1 wordt genoemd, dient Liechtenstein op zijn laatst bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst een bijdrage in de aanloopkosten te leveren ter hoogte van 600 ecu, zulks om de kosten te dekken van voorafgaande voorbereidende werkzaamheden die door de Commissie zijn uitgevoerd in verband met de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst.

5. De regels volgens welke de financiële bijdrage van Liechtenstein aan de ontwikkeling van het Erasmus-programma wordt vastgesteld, worden beschreven in bijlage II van deze Overeenkomst.

Artikel 5

Behoudens de speciale in artikel 4 vermelde vereisten betreffende deelname door universiteiten uit Liechtenstein, zijn de termijnen en voorwaarden voor de indiening en beoordeling van de aanvragen en de termijnen en voorwaarden voor de gunning en sluiting van contracten in het kader van het Erasmus-programma dezelfde als die welke van toepassing zijn op universiteiten uit de Gemeenschap.

Artikel 6

1. Hierbij wordt een Gemengd Comité opgericht.

2. Het Comité is verantwoordelijk voor de correcte tenuitvoerlegging van de onderhavige Overeenkomst.

3. De vertegenwoordiger van de Gemeenschap neemt passende stappen om te zorgen voor coördinatie tussen de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en de door de Gemeenschap met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma genomen besluiten.

4. Met het oog op de correcte tenuitvoerlegging van de Overeenkomst wisselen de overeenkomstsluitende partijen informatie uit en plegen zij op verzoek van een der partijen in het Comité overleg.

5. Het Comité brengt, voor zover deze adviezen van belang zijn voor de deelname van Liechtenstein, adviezen uit en werkt richtsnoeren uit met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het Erasmus-programma.

6. Het Comité keurt zijn reglement van orde goed.

7. Het Comité bestaat uit vertegenwoordigers van de Gemeenschap enerzijds, en uit vertegenwoordigers van Liechtenstein anderzijds.

8. Het Comité neemt zijn besluiten in onderlinge overeenstemming.

9. Het Comité vergadert op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen, overeenkomstig de in het reglement van orde vastgestelde voorwaarden.

Artikel 7

Alle besluiten betreffende de selectie van de in bijlage I (acties 1, 3 en 4) omschreven diverse soorten projecten worden door de Commissie van de Europese Gemeenschappen genomen.

Beslissingen inzake de toekenning van Erasmus-studiebeurzen aan studenten afkomstig van Liechtensteinse universiteiten (actie 2) worden genomen door de bevoegde instanties in Liechtenstein, zulks in nauwe samenwerking met de deelnemende universiteiten. Met het oog hierop zal de Commissie van de Europese Gemeenschappen de bovengenoemde bevoegde instanties voorzien van richtsnoeren.

Artikel 8

De overeenkomstsluitende partijen stellen pogingen in het werk om het vrije verkeer en verblijf te vergemakkelijken van studenten, docenten en administrateurs die in Liechtenstein en in de Gemeenschap deelnemen aan onder de Overeenkomst vallende activiteiten.

Artikel 9

Liechtenstein levert de Commissie een bijdrage waarin de nationale door Liechtenstein genomen maatregelen zijn omschreven, die bedoeld is om de Commissie bij te staan bij de opstelling van het jaarverslag over het Erasmus-programma en bij de opstelling van een verslag over de ervaring die is opgedaan bij de uitvoering van dit programma. Liechtenstein zal een afschrift ontvangen van deze verslagen.

Artikel 10

Met betrekking tot de aanvraagprocedure, de contracten en in te dienen verslagen en andere administratieve regelingen voor het Erasmus-programma worden de gebruikte talen beperkt tot de officiële talen van de Gemeenschap.

Artikel 11

Deze Overeenkomst is van toepassing enerzijds op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden en anderzijds op het grondgebied van Liechtenstein.

Artikel 12

1. Deze Overeenkomst wordt gesloten voor een periode van vijf academische jaren, volgend op haar inwerkingtreding. Zij kan, na overeenstemming tussen de overeenkomstsluitende partijen, met een nieuwe periode van vijf jaar worden verlengd. Vóór het einde van het derde academische jaar sinds haar inwerkingtreding zal deze Overeenkomst opnieuw worden bezien.

2. Mocht de Gemeenschap het Erasmus-programma herzien, dan kan opnieuw over de overeenkomst worden onderhandeld of kan zij worden beëindigd. Liechtenstein zal binnen één week na goedkeuring daarvan door de Gemeenschap op de hoogte worden gebracht van de juiste inhoud van het herziene programma. De overeenkomstsluitende partijen delen elkaar binnen drie maanden na het besluit van de Gemeenschap mede of heronderhandeling over dan wel beëindiging van de Overeenkomst wordt overwogen. In geval van beëindiging ervan zal over de praktische regelingen voor de afhandeling van de uitstaande verplichtingen tussen de overeenkomstsluitende partijen worden onderhandeld.

3. Iedere overeenkomstsluidende partij kan te allen tijde om herziening van de Overeenkomst verzoeken. Daartoe dient het een met redenen omkleed verzoek aan de andere overeenkomstsluitende partij voor te leggen. De overeenkomstsluitende partijen kunnen het Gemengd Comité opdracht verlenen dit verzoek te bestuderen en zonodig hun aanbevelingen te doen, in het bijzonder met het oog op het aanknopen van onderhandelingen.

Artikel 13

Deze Overeenkomst dient door de overeenkomstsluitende partijen te worden goedgekeurd overeenkomstig de voor hen geldende procedures. Op voorwaarde dat de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de daartoe vereiste procedures, zal de Overeenkomst van kracht worden op de eerste dag van de tweede maand die op een dergelijke kennisgeving volgt. Indien evenwel een dergelijke kennisgeving niet vóór het einde van september van een bepaald jaar heeft plaatsgevonden, zullen de bepalingen van de Overeenkomst pas van kracht worden vanaf het tweede academische jaar dat op een dergelijke kennisgeving volgt.

Artikel 14

Deze Overeenkomst zal worden opgesteld in twee exemplaren in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Griekse, de Italiaanse, de Portugese, de Spaanse en de ... taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

BIJLAGE I

ACTIE 1

Oprichting en werkwijze van een Europees universitair netwerk

1. De Gemeenschap zal voortgaan met het ontwikkelen van het Europees universitair netwerk dat is opgericht in het kader van het Erasmus-programma ter bevordering van studentenuitwisseling in de Gemeenschap.

   Het Europees universitair netwerk zal bestaan uit de universiteiten die in het kader van het Erasmus-programma overeenkomsten hebben gesloten en programma's georganiseerd voor de uitwisseling van studenten en docenten met universiteiten van andere Lid-Staten en die er zorg voor dragen dat de vervulde studieperioden buiten de eigen universiteit volledig worden erkend.

   Het hoofddoel van overeenkomsten tussen universiteiten is universiteitsstudenten de gelegenheid te geven een volledig erkende studieperiode in ten minste één andere Lid-Staat te volgen als integrerend onderdeel van hun studie voor diploma of academische kwalificatie. Deze gemeenschappelijke programma's kunnen zo nodig een geïntegreerde periode van voorbereiding op een vreemde taal omvatten, evenals samenwerking tussen docenten en administratief personeel ten einde de nodige voorwaarden te scheppen voor de uitwisseling van studenten en voor de wederzijdse erkenning van in het buitenland vervulde studietijdvakken. Zo mogelijk moet in het land van oorsprong van de student een begin worden gemaakt met de voorbereiding op de vreemde taal, alvorens hij naar het buitenland vertrekt.

   Prioriteit zal worden gegeven aan programma's die een geïntegreerde en volledig erkende studieperiode in een andere Lid-Staat omvatten. Voor ieder gemeenschappelijk studieprogramma zal elke deelnemende universiteit steun ontvangen van maximaal 25 000 ecu per jaar, voor een periode van maximaal drie jaar in eerste instantie, met de mogelijkheid van periodieke herziening.

2. Er zal tevens steun worden verleend voor uitwisseling van docenten met het oog op de uitvoering van geïntegreerde onderwijsopdrachten in andere Lid-Staten.

3. Er zal tevens steun worden verleend voor gezamenlijke projecten inzake ontwikkeling van studieprogamma's tussen universiteiten in verschillende Lid-Staten als middel om de academische erkenning te vergemakkelijken en via uitwisseling van ervaringen bij te dragen tot het proces van vernieuwing en verbetering van cursussen in de gehele Gemeenschap.

4. Daarenboven zal tot een bedrag van 20 000 ecu steun worden verleend aan universiteiten die intensieve onderwijsprogramma's van korte duur organiseren waarbij studenten uit verschillende Lid-Staten betrokken zijn. Deze actie zal een aanvullend karakter hebben.

5. De Gemeenschap zal eveneens steun verlenen voor studiebezoeken van docenten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel van universiteiten aan andere Lid-Staten, ten einde hen in staat te stellen samen met universiteiten van die Lid-Staten geïntegreerde studieprogramma's op te stellen en om hun wederzijdse kennis van de opleidingsaspecten van de hoger-onderwijssystemen in de overige Lid-Staten te verbeteren. Tevens zullen er beurzen beschikbaar worden gesteld om docenten in de gelegenheid te stellen een reeks gespecialiseerde colleges in diverse Lid-Staten te geven.

ACTIE 2

Stelsel van Erasmus-studiebeurzen

1. De Gemeenschap zal voortgaan met de ontwikkeling van een stelsel voor rechtstreekse financiële steun aan universiteitsstudenten, zoals omschreven in artikel 1, lid 2, van Besluit 87/327/EEG, die een studieperiode in een andere Lid-Staat vervullen. Bij de vaststelling van de totale uitgaven voor respectievelijk de acties 1 en 2 zal de Gemeenschap het aantal studenten in aanmerking nemen die binnen het Europees universitair netwerk, naarmate dit zich ontwikkelt, zullen worden uitgewisseld.

2. De Erasmus-studiebeurzen worden beheerd door de bevoegde instanties in de Lid-Staten. In verband met de ontwikkeling van het Europees universitair netwerk wordt aan elke Lid-Staat een minimumbedrag van 200 000 ecu (ongeveer 100 beurzen) toegewezen; de toewijzing van het resterende bedrag aan elke Lid-Staat wordt gebaseerd op het totale aantal universiteitsstudenten zoals omschreven in artikel 1, lid 2, op het totale aantal 18- tot 25-jarigen in elke Lid-Staat, op de gemiddelde kosten van de reis tussen het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit, alsmede op het verschil tussen de kosten van het levensonderhoud in het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit.

   Daarenboven zal de Commissie de nodige stappen nemen om te zorgen voor een evenwichtige deelneming van de verschilldende studierichtingen, om rekening te houden met de vraag naar programma's en met de toevloed van studenten, alsmede om een aantal specifieke problemen op te lossen, met name de financiering van bepaalde beurzen die in verband met de structuur van de betrokken uitzonderlijke programma's, niet door nationale organen kunnen worden beheerd. De middelen die aan deze maatregelen worden besteed, mogen niet meer bedragen dan 5 % van de totale jaarlijkse begroting voor studiebeurzen.

3. De autoriteiten van de Lid-Staten welke beurzen toekennen, verstrekken beurzen tot een maximum van 5 000 ecu per student per verblijf van een jaar, onder de volgende voorwaarden:

   a) de studiebeurzen zijn bedoeld om de bijkomende kosten van mobiliteit te compenseren, dat wil zeggen reiskosten, eventueel noodzakelijke voorbereiding op de vreemde taal en hogere kosten van levensonderhoud in het gastland (in voorkomend geval met inbegrip van de extra kosten omdat de student buiten zijn eigen land woont). De studiebeurzen zijn niet bedoeld om de volledige kosten van studie in het buitenland te dekken;

   b) er zal prioriteit worden gegeven aan studenten die cursussen volgen welke deel uitmaken van het Europees universitair netwerk uit hoofde van actie 1, evenals aan studenten die deelnemen aan het voor de gehele Gemeenschap geldende Europese puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) uit hoofde van actie 3. Beurzen kunnen tevens worden verleend voor andere studenten die cursussen volgen en voor wie buiten het netwerk bijzondere regelingen zijn getroffen in een andere Lid-Staat, mits zij voldoen aan de maatstaven om voor subsidie in aanmerking te komen;

   c) studiebeurzen zullen alleen worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat doorgebrachte studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit van oorsprong van de student. Beurzen kunnen echter bij wijze van uitzondering worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat door te brengen studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit in de Lid-Staat welke de graad verleent, mits deze regeling deel uitmaakt van een overeenkomst tussen universiteiten die uit hoofde van actie 1 wordt gesteund;

d) er wordt door de gastuniversiteiten geen collegegeld gevraagd van de studenten uit andere Lid-Staten; in voorkomend geval blijven de bursalen collegegeld betalen aan de universiteit van hun eigen land;

e) studiebeurzen worden toegekend voor een significante periode van academische studie in een andere Lid-Staat van drie maanden tot een volledig academisch jaar of, in het geval van sterk geïntegreerde programma's, tot meer dan 12 maanden. Studiebeurzen worden normaliter niet toegekend voor het eerste universitaire studiejaar;

f) alle beurzen of leningen waarover studenten in hun eigen land kunnen beschikken zullen volledig worden doorbetaald tijdens hun periode van studie aan de gastuniversiteit waarvoor zij een Erasmusbeurs ontvangen.

ACTIE 3

Maatregelen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van diploma's en studieperioden

De Gemeenschap zal, in samenwerking met de bevoegde instanties in de Lid-Staten, de volgende acties ondernemen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van in een andere Lid-Staat behaalde diploma's en vervulde studieperioden:

1. maatregelen ter bevordering van een voor de gehele Gemeenschap geldend Europees puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) op experimentele en vrijwillige basis, op grond waarvan aan studenten die hoger onderwijs of een hogere opleiding volgen of hebben voltooid punten kunnen worden toegekend voor een dergelijke opleiding aan universiteiten in andere Lid-Staten. Een beperkt aantal beurzen van maximaal 20 000 ecu per jaar zal aan de aan dit systeem deelnemende universiteiten worden toegekend;

2. maatregelen ter bevordering van de uitwisseling in de gehele Gemeenschap van informatie betreffende de academische erkenning van in een andere Lid-Staat verworven diploma's en doorgebrachte studieperioden, met name door de verdere ontwikkeling van het communautaire netwerk van nationale informatiecentra inzake de academische erkenning van diploma's en studieperioden; aan de centra zullen jaarlijkse toelagen tot 20 000 ecu worden toegekend om gegevensuitwisseling te vergemakkelijken, met name door middel van een geautomatiseerd stelsel van gegevensverwerking.

ACTIE 4

Aanvullende maatregelen om de mobiliteit van studenten in de Gemeenschap te bevorderen

1. De aanvullende maatregelen zijn bestemd voor de financiering van:

   — steun aan vereinigingen en consortia van universiteiten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel of studenten die op Europees niveau actief zijn, met name ten einde initiatieven op specifieke opleidingsgebieden beter bekend te maken in de hele Gemeenschap;

   — publikaties met het doel meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden om in andere Lid-Staten te studeren en te doceren of om de aandacht te vestigen op belangrijke ontwikkelingen en innoverende modellen voor de samenwerking tussen universiteiten in de hele Gemeenschap;

   — andere initiatieven ter bevordering van de samenwerking tussen universiteiten op het gebied van beroepsopleiding binnen de Gemeenschap;

   — maatregelen ter vergemakkelijking van de verspreiding van informatie betreffende het Erasmus-programma;

   — Erasmus-prijzen van de Europese Gemeenschap, toe te kennen aan studenden, personeelsleden, universiteiten of Erasmus-projecten die een opmerkelijke bijdrage hebben geleverd tot de ontwikkeling van de interuniversitaire samenwerking binnen de Gemeenschap.

2. De kosten van maatregelen uit hoofde van actie 4 bedragen niet meer dan 5 % van de jaarlijkse kredieten voor het Erasumus-programma.

BIJLAGE II

Financiële bepalingen

Artikel 1

Het op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen toepasselijke Financieel Reglement is met name op het beheer van de kredieten van toepassing.

Artikel 2

Aan het begin van elk jaar of wanneer het Erasmus-programma zodanig wordt herzien dat dit een toename inhoudt van het bedrag dat voor de tenuitvoerlegging ervan nodig wordt geacht, vraagt de Commissie van Liechtenstein de middelen op die overeenkomen met zijn bijdrage tot de kosten in het kader van de Overeenkomst.

Deze bijdrage wordt uitgedrukt in ecu en gestort op een bankrekening van de Commissie in ecu.

Liechtenstein stort zijn bijdrage in de jaarlijkse kosten van de Overeenkomst overeenkomstig de opvraging van de middelen en uiterlijk één maand na versturing van deze opvraging. Elke vertraging door storting van de bijdrage geeft aanleiding tot het betalen door Liechtenstein vanaf de vervaldatum van rente op het nog uitstaande bedrag. De rentevoet komt overeen met het percentage dat door de Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking (EFMS) voor de maand van de vervaldatum wordt toegepast op ecu-transacties (1) verhoogd met 1,5 procentpunt.

(1) Dit percentage wordt maandelijks in de C-reeks van het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakt.